

KADERNOTA

2014

Leeswijzer

In de Kadernota 2014 geven wij u, naast diverse financiële perspectieven, een beeld van de onderwerpen die van belang zijn voor de gemeente Winsum. De kadernota is het instrument om het gehele beleid integraal af te wegen. Echter in de huidige situatie (o.a. het opstellen van een collegeprogramma parallel aan deze Kadernota en onduidelijkheid over de gevolgen van de decentralisaties) zijn er weinig tot geen aanknopingspunten voor nieuw dan wel intensivering van beleid. Het uitgangspunt van deze kadernota is dan ook om een beleidsarme nota op te stellen met daarin enige ruimte voor noodzakelijke en/of wettelijke verplichtingen. Alle overige aanvragen die niet noodzakelijk of uitstelbaar zijn, worden meegenomen in het voorstel bij de begroting 2015.

De kadernota laat de volgende opbouw zien:

Allereerst is na de inleiding in hoofdstuk 2 een samenvatting gemaakt van de opgenomen voorstellen. In hoofdstuk 3 wordt een voorstel gedaan voor het controle-protocol 2014. In hoofdstuk 4 geven we de stand van zaken weer van de bezuinigingsmonitor. In hoofdstuk 5 zijn we uitgebreid ingegaan op de meicirculaire over onze uitkering uit het gemeentefonds, en vooral over de gevolgen voor onze begrotingspositie. Daarna wordt in hoofdstuk 6 het financiële perspectief besproken. Als uitgangspunt hanteren we de vastgestelde begroting 2014; daarna de (voorgenomen) besluitvorming met gevolgen voor de financiële positie. In hoofdstuk 7 nieuwe voorstellen op een tweetal terreinen. Vervolgens worden in hoofdstuk 8 de uitgangspunten c.q. de kaders die voor de conceptbegroting 2015 gehanteerd zijn/worden weergegeven. In hoofdstuk 9 nog een aantal onderwerpen ter informatie/overweging.

Als bijlage 1 hebben we een specificatie opgenomen van de voorgenomen investeringen en intensiveringen op het gebied van automatisering. De financiële gevolgen hiervan zijn in hoofdstuk 7 meegenomen.

1. Inleiding

Het woord kader in deze kadernota heeft in deze nota een iets minder heldere inhoud dan in eerdere versies. Onze omgeving maakt het ons niet makkelijk. Ons nabije toekomst brengt grote veranderingen, maar de mate waarin deze veranderingen (grote) financiële gevolgen hebben is erg ongewis. De decentralisaties lijken nu echt met ingang van het jaar 2015 op ons bordje te komen, maar met name de financiële gevolgen hier zijn onduidelijk. Ondanks forse efficiencykortingen door het rijk staan de gemeenten (ook Winsum) op het standpunt dat de overheveling budgettair neutraal kan/moet worden ingevoerd. Op voorhand gaan we er vanuit dat structureel de gelden die wij zullen ontvangen van het rijk voldoende zullen zijn voor de uitvoering van de nieuwe taken. In elk geval kunnen we wel met zekerheid zeggen dat onze financiële risico's fors zullen toenemen.

De inkomstenkant van onze begroting vertoont een licht positieve tendens..

Parallel aan deze Kadernota is het collegeprogramma opgesteld als nadere uitwerking van het coalitieakkoord. De tijd was te kort dit collegeprogramma financieel te vertalen in deze Kadernota. Naast het tijdsaspect speelt ook mee dat voor veel plannen er nog geen reële schatting van de kosten te maken zijn. Deze Kadernota en het collegeprogramma moeten in het verlengde van elkaar worden gezien. In het collegeprogramma staan de wensen en plannen en deze Kadernota geeft inzicht in onze financiële positie. Deze financiële positie is momenteel niet slecht, maar ons is wel duidelijk dat er keuzes gemaakt moeten worden. Bij de begroting 2015 komen beide documenten bij elkaar. Aan de hand van de financiële positie ten tijde van de begroting 2015, zullen wij u nadere voorstellen voorleggen.

Bij de behandeling van de uitkomsten van de septembercirculaire vorig jaar november en zoals jaarlijks bij de behandeling van de begroting, hebben wij met de gemeenteraad afgesproken te streven naar materieel begrotingsevenwicht of in andere termen: een robuust financieel perspectief. Dit robuust perspectief is nodig voor een gemeente van onze omvang, in deze regio, onder deze economische omstandigheden en voor de ontwikkelingen en risico's die op ons afkomen. In deze kadernota blijft dit robuust financiële perspectief ons uitgangspunt.

Daarom vormt deze nota en het collegeprogramma wat ons betreft, in combinatie met de raadsbehandeling, het kader voor de volgende begroting. Een begroting die robuust genoeg moet zijn om, zoals het hoort, weer gewoon onder het repressief toezicht te vallen.

Het college van burgemeester en wethouders van Winsum

2. Samenvatting voorstellen

In deze kadernota hebben wij bij ieder voorstel waarbij een raadsbesluit wordt verwacht een kader ingevoegd met daarin genoemd het besluitpunt. In dit hoofdstuk hebben wij de te nemen besluiten samengevat:

Besluitpunt 1: Goedkeurings- en rapporteringstoleranties bij controleverklaring.

We stellen voor in te stemmen met de volgende goedkeurings- en rapporteringstoleranties, welke zijn gebaseerd op de omvangsbasis van de begroting:

- a. Fouten in de jaarrekening : $\leq 1\%$ = goedkeurende verklaring;
- b. Fouten in de jaarrekening : $>1\% < 3\%$ = Verklaring met beperking(en);
- c. Fouten in de jaarrekening : $\geq 3\%$ = afkeurende verklaring; en
- d. Een rapporteringstolerantie van 10% voor de verschillende goedkeuringstoleranties

Besluitpunt 2: Vaststelling normenkader.

Voorgesteld wordt het in de bijlage opgenomen normenkader voor de accountantscontrole vast te stellen.

Besluitpunt 3 : Verwerken structurele gevolgen 2e bestuursrapportage 2013

Voorgesteld wordt de structurele gevolgen van de 2e bestuursrapportage 2013 te verwerken in de begroting 2014.

Besluitpunt 4 : Verwerken structurele gevolgen jaarrekening 2013

Voorgesteld wordt de structurele gevolgen die voortvloeien uit de jaarrekening 2013 te verwerken in de begroting 2014.

Besluitpunt 5 : Verwerken financiële gevolgen 1e bestuursrapportage 2014

Voorgesteld wordt de financiële gevolgen voor het jaar 2014 die voortvloeien uit de 1e bestuursrapportage 2014 te verwerken in de begroting 2014.

Besluitpunt 6 : Verwerken meicirculaire 2014

Voorgesteld wordt de financiële gevolgen van de meicirculaire voor het gemeentefonds te verwerken in zowel de begroting 2014 als in de conceptbegroting 2015.

Besluitpunt 7 : Aanstellen tijdelijke formatie i.v.m. uitvoeren sportnota

Voorgesteld wordt voor het jaar 2014 de formatie tijdelijk uit te breiden voor de uitwerking van een aantal acties vanuit de sportnota. De kosten hiervan bedragen voor 2014 € 20.000

Besluitpunt 8 : Investerings ICT-BMW

Voorgesteld wordt voor het jaar 2014 een investeringsbedrag van € 312.300,- beschikbaar te stellen conform de in bijlage 1 opgenomen investeringspecificatie ten behoeve van een aantal noodzakelijke investeringen op het terrein van automatisering.

Besluitpunt 9 : Structurele lasten ICT-BMW

Voorgesteld wordt de structurele lasten (zowel kapitaallasten als overige exploitatielasten) overeenkomstig de bijlage 1 op te nemen in zowel de begroting 2014 als in de conceptbegroting 2015.

Besluitpunt 10 : Dekkingsplan BMW-ICT

Voorgesteld wordt te besluiten het dekkingsplan voor een deel van de meerkosten in zowel de begroting 2014 als in de conceptbegroting 2015 overeenkomstig het in bijlage 1 opgenomen schema op te nemen.

Besluitpunt 11 : Begroting 2015 - uitgangspunten

Voorgesteld wordt om de bovenstaande uitgangspunten te hanteren bij het opmaken van de begroting 2015.

Besluitpunt 12 : Instellen nieuwe Reserve onderhanden werk

Voorgesteld wordt om een nieuwe reserve Onderhanden werk in te stellen teneinde meer inzicht te krijgen in alle besluitvorming omtrent de inzet van reserves..

Besluitpunt 13 : Reserve WWB - omgang gemeentelijk aandeel per jaar

Voorgesteld wordt om het gemeentelijke aandeel in de bijstandslasten, in de situatie dat dit aandeel lager is dan € 100.000, dit voordeel niet te storten in de reserve.

Besluitpunt 14 : Reserve WWB - instellen plafond

Voorgesteld wordt om het plafond van de reserve inkomensdeel WWB vast te stellen op € 1,85 miljoen.

Besluitpunt 15 : instellen Reserve deelfonds sociaal domein

Voorgesteld wordt om een nieuwe reserve deelfonds sociaal domein in te stellen; deze reserve heeft een directe relatie met de drie decentralisaties Jeugdzorg, WMO-2015 en Participatiewet.

3. Controleprotocol 2014

Inleiding

Bij besluit van 11 januari 2011 heeft de gemeenteraad aan Deloitte Accountants B.V. opdracht verstrekt de accountantscontrole als bedoeld in artikel 213 Gemeentewet voor de gemeente Winsum uit te voeren. Het betreft de controle van de boekjaren 2011 tot en met 2014 met mogelijke verlengingen van de controle van de boekjaren 2015 en 2016.

In het Controleprotocol 2014 worden nadere aanwijzingen gegeven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij te hanteren goedkeurings- en rapportagetoleranties voor de controle van de jaarrekening 2014.

Object van controle is de jaarrekening 2014, en daarmee tevens het financieel beheer zoals uitgeoefend door of namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Winsum. De controle van de specifieke uitkeringen, die vallen onder het beginsel van SiSa (Single information Single audit), maakt in principe ook deel uit van de controle van de jaarrekening. De verantwoordingsinformatie van de specifieke uitkeringen staat opgenomen in een bijlage bij de jaarrekening.

Controlekader

Zoals in art. 213 Gemeentewet is voorgeschreven, is de accountantscontrole op de jaarrekening gericht op het afgeven van een oordeel over onderstaande aspecten:

- de getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de activa en passiva;
- het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen;
- de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;
- het in overeenstemming zijn van de door het college opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 Gemeentewet (Besluit accountantscontrole decentrale overheden - Bado);
- de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

Bij de controle zullen de regels die bij of krachtens AMvB worden gesteld op grond van artikel 213, lid 6 GW (Besluit accountantscontrole decentrale overheden) alsmede de uitgangspunten en standpunten van de commissie Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de aanwijzingen en beroepsvoorschriften van het NBA bepalend zijn voor de uit te voeren werkzaamheden.

Onder rechtmatigheid wordt begrepen de definitie volgens het Bado, dat de in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, dat wil zeggen 'in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen'.

Goedkeurings-, rapportage- en SiSa-toleranties

De accountant accepteert in de controle bepaalde toleranties en richt de controle daar op in. De accountant controleert niet ieder document of iedere financiële handeling, maar richt de controle zodanig in dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening, en de rechtmatigheid van de verantwoorde baten, lasten, balansmutaties en financiële beheershandelingen. De accountant richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten, en baseert zich daarbij op risicoanalyse, vastgestelde toleranties, systeemgerichte controles, statistische deelwaarnemingen, extrapolaties, etc. Alleen fouten in de jaarrekening en onzekerheden in de controle *boven een vastgesteld percentage van de totale lasten van de gemeente* leiden tot een niet-

goedkeurende controleverklaring. Dit wordt bepaald met behulp van de goedkeurings- en rapportagetoleranties.

In het Bado zijn minimeisen voor de in de controle te hanteren goedkeuringstoleranties voorgeschreven. De gemeenteraad is vrij om de goedkeuringstoleranties scherper vast te stellen dan de minimeisen voorschrijven.

Voor de gemeente Winsum zijn de volgende **goedkeuringstoleranties** van toepassing:

Strekking controleverklaring				
Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelsonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	$\leq 1\%$	$> 1\% < 3\%$	-	$\geq 3\%$
Onzekerheden in de controle (% lasten)	$\leq 3\%$	$> 3\% < 10\%$	$\geq 10\%$	-

De goedkeuringstoleranties zijn gerelateerd aan de zogenaamde omvangsbasis, die gelijk is aan de totale lasten van de gemeente (de geraamde lasten van de programma's in de actuele begroting 2014). De omvangsbasis voor 2014 bedraagt ruim € 28.119 miljoen (cijfers 22 april 2014). Toepassing van de toleranties wijst uit dat een goedkeurende strekking van de controleverklaring mogelijk is tot: een totaalbedrag van € 281.190 aan fouten in de jaarrekening 2014
een totaalbedrag van € 843.570 aan onzekerheden.

Voor de rapportage van de accountant in het Rapport van bevindingen gelden **rapporterings-toleranties**. Om goed invulling te kunnen geven aan haar controlerende taak, maar tegelijk niet teveel in details te treden, kiest de gemeenteraad ervoor om een rapportagetolerantie van 10% te hanteren, op basis van de hierboven genoemde goedkeuringstoleranties. Voor de controle van de jaarrekening van 2014 betekent dit, dat de accountant fouten tot € 28.119 en onzekerheden tot € 84.357 *niet* zal rapporteren in zijn Rapport van bevindingen.

Ten aanzien van geconstateerde fouten bij de specifieke regelingen die in het kader van de SiSa moeten worden verantwoord, zijn de volgende rapporteringstoleranties voorgeschreven¹:

€ 12.500,= indien de lasten lager of gelijk zijn aan € 125.000,=
10% indien de lasten groter dan € 125.000,= en kleiner of gelijk zijn dan
€ 1.000.000,=
€ 125.000,= indien de lasten groter zijn dan € 1.000.000,=.

1: Goedkeurings- en rapporteringstoleranties bij controleverklaring.

We stellen voor in te stemmen met de volgende goedkeurings- en rapporteringstoleranties, welke zijn gebaseerd op de omvangsbasis van de begroting:

- Fouten in de jaarrekening : $\leq 1\%$ = goedkeurende verklaring;
- Fouten in de jaarrekening : $> 1\% < 3\%$ = Verklaring met beperking(en);
- Fouten in de jaarrekening : $\geq 3\%$ = afkeurende verklaring; en
- Een rapporteringstolerantie van 10% voor de verschillende goedkeuringstoleranties

Criteria rechtmatigheidscontrole

Bij de rechtmatigheidscontrole worden de financiële beheershandelingen die aan de baten, lasten en balansmutaties ten grondslag liggen aan de volgende criteria getoetst: het voorwaardencriterium, begrotingscriterium en het M&O-criterium (misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium).

¹ Artikel 5, vierde lid, Bado

Voorwaardencriterium

Bij de toetsing aan het voorwaardencriterium controleert de accountant of de financiële beheershandelingen rechtmatig (dus in overeenstemming met de wet- en regelgeving) zijn verricht. De financiële beheershandelingen worden alleen aan die bepalingen getoetst, waarvan de toepassing direct leidt tot financiële gevolgen die als baten, lasten en / of balansmutaties in de jaarrekening dienen te worden verantwoord. Concreet betekent dit dat toetsing plaatsvindt aan de bepalingen omtrent het recht, de hoogte of de duur van financiële overdrachten en transacties.

Om dit mogelijk te maken is er een overzicht opgesteld van de voor de gemeente Winsum geldende externe en interne wet- en regelgeving met bepalingen over de financiële beheershandelingen, het zogenaamde **normenkader**. Het normenkader dient voor elk controlejaar te worden geactualiseerd op basis van nieuwe wet- en regelgeving. Het normenkader 2014 wordt tevens afgestemd op de inhoud van de CVDR (Centrale Voorziening Decentrale Regelgeving).

Van de externe wet- en regelgeving zijn alleen die wetten en regels van belang die bepalingen bevatten met betrekking tot financiële beheershandelingen. Alle gemeentelijke verordeningen, voor zover die bepalingen bevatten met betrekking tot financiële beheershandelingen, maken ook onderdeel uit van het normenkader. Andere besluiten van de gemeenteraad (niet zijnde verordeningen), met een kaderstellend karakter en die bepalingen bevatten met betrekking tot financiële beheershandelingen, dienen tevens onderdeel uit te maken van het normenkader. Met de dualisering is een scherpere grens getrokken tussen bevoegdheden die de gemeenteraad toebehoren, en bevoegdheden die het college toebehoren, waarbij de controlerende rol bij de gemeenteraad is neergelegd. Voor de accountantscontrole betekent dit dat de voorschriften die het college uitvaardigt (interne regelgeving) niet onder het rechtmatigheidsoordeel vallen.

Het Normenkader 2014 is in een aparte bijlage bij dit document opgenomen.

Besluitpunt 2: Vaststelling normenkader.

Voorgesteld wordt het in de bijlage opgenomen normenkader voor de accountantscontrole vast te stellen.

Begrotingscriterium

Als blijkt dat de gerealiseerde lasten, zoals weergegeven in de jaarrekening, hoger zijn dan de geraamde bedragen met inbegrip van de laatste begrotingswijziging, is er – voor zover het de begrotingsoverschrijdingen betreft - mogelijk sprake van onrechtmatige uitgaven. De overschrijding kan namelijk in strijd zijn met het budgetrecht van de gemeenteraad, zoals geregeld in de Gemeentewet. Voor de afsluitende oordeelsvorming is van belang, in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door de gemeenteraad geformuleerde beleid, en/of wordt gecompenseerd door, aan de lasten gerelateerde, hogere inkomsten. Het bepalen of, respectievelijk welke, begrotingsoverschrijdingen al dan niet verwijtbaar zijn, is voorbehouden aan de gemeenteraad.

Ten aanzien van rechtmatigheid van begrotingsoverschrijdingen heeft de gemeenteraad bij besluit van 8 februari 2005 het volgende vastgesteld:

In de jaarrekening presenteert het college een overzicht² van alle begrotings-overschrijdingen op deelprogramma-niveau, uitgesplitst naar lasten en baten;

Overschrijdingen van € 20.000 of meer, of overschrijdingen van 25% of meer, zullen worden voorzien van een uitgebreide toelichting conform de indeling van het NIVRA³ voor wat betreft de onderscheiden soorten begrotingsoverschrijdingen;

Voor overschrijding van investeringskredieten wordt eenzelfde als hierboven vermelde werkwijze gehanteerd.

² Het college noemt in het overzicht van begrotingsoverschrijdingen ook de kwalificatie van de overschrijding op basis van de in de 'Kadernota Rechtmatigheid 2012' van de Commissie BBV opgenomen soorten begrotingsoverschrijdingen en hun consequenties

³ De aanbevolen indeling van begrotingsoverschrijdingen van het toenmalige NIVRA, is overgenomen door de Commissie BBV in haar 'Kadernota Rechtmatigheid 2013'.

M&O-criterium

Het M&O-criterium (Misbruik & Oneigenlijk gebruik) houdt in dat de accountant zal nagaan of de gemeente over voldoende interne procedures beschikt die opzettelijk misbruik en oneigenlijk gebruik van subsidies, uitkeringen of bijdragen ondervangen en die voorkomen dat door het niet juist, volledig of tijdig verstrekken van gegevens een te laag bedrag aan heffingen wordt betaald.

Uitgangspunt daarbij is dat binnen de belangrijkste procedures reeds (informeel) adequate maatregelen zijn getroffen ter waarborging van de getrouwheid van de financiële verantwoording. In november 2006 is een nota inzake de bestrijding en voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik ter kennisgeving aan de gemeenteraad voorgelegd.

Rapportage door accountant

Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant als volgt:

Verslag van bevindingen

Overeenkomstig de Gemeentewet wordt van de controle een verslag van bevindingen uitgebracht aan de gemeenteraad. Het verslag van bevindingen wordt voor verzending aan de gemeenteraad door de accountant aan het college voorgelegd met de mogelijkheid voor het college om op deze stukken te reageren. In het verslag van bevindingen wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financieel beheer, en of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beheer en een rechtmatige verantwoording daarover waarborgen.

Gesignaleerde onrechtmatigheden worden toegelicht, gespecificeerd naar de aard van het criterium (begrotingscriterium, voorwaardencriterium, etc.). Fouten of onzekerheden die de rapportagetolerantie, als bedoeld in hoofdstuk 2 van dit controleprotocol overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen. De accountant rapporteert ook over eventuele bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de door de gemeente gehanteerde geautomatiseerde informatieverzorging.

Controleverklaring

In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven, zowel ten aanzien van de getrouwheid als de rechtmatigheid. De controleverklaring is bestemd voor de gemeenteraad, zodat deze de, door het college van burgemeester en wethouders opgestelde, jaarrekening kan vaststellen.

Managementletter

In de tweede helft van elk jaar wordt door de accountant een zogenaamde interimcontrole over het lopende boekjaar uitgevoerd. Van belang zijn de onderwerpen (niet limitatief): mogelijke risico's, verbeter- en aandachtspunten betreffende de processen en procedures (beheersingsstructuur), beheersing specifieke subsidiestromen en rechtmatigheid. Over de uitkomsten van die tussentijdse controle wordt een verslag uitgebracht, de Management-letter, waarin de bevindingen van de accountant zijn opgenomen. De organisatie geeft vervolgens aan hoe en op welke termijn deze bevindingen opgelost kunnen worden. Deze verbeteringsprocessen vallen onder verantwoordelijkheid van het lijnmanagement.

Raadsbrief

De raad wordt door de accountant via de Raadsbrief geïnformeerd over de bevindingen van de interimcontrole. In dit document worden ook de specifieke aandachtspunten opgenomen die het auditcomité de accountant heeft meegegeven.

4. Bezuinigingsmonitor

Actualisatie bezuinigingen

In onderstaande tabel een overzicht van de stand van de bezuinigingsvoorstellen tot dit moment. De taakstelling omvatte een bedrag van bijna € 750.000. Hiervan is inmiddels een bedrag van € 463.000 daadwerkelijk ingevuld. Er staat nog een bedrag van bijna € 227.000 open.

		2013	2014	2014	2015	2016	2017
Beslisnr	Boekingsomschrijving	Taakst.	Gerealiseerd	Nog te realiseren	Taakst.	Taakst.	Taakst.
24	Controle gebruiksvergunningen	-10.000	-10.000	0	0	0	0
25	Onderhoud wegen (met Correctie)	-40.000	-40.000	0	0	0	0
26	Onderhoud beschoeiingen	-40.000	-40.000	0	0	0	0
27	Milieu-communicatie	-1.000	-1.000	0	0	0	0
28	Groenkwaliteit	-80.000	-80.000	0	0	0	0
30	Nota begraven	-50.000	0	0	-50.000	-50.000	-50.000
31	Nota lokale heffingen - titel 1	-81.833	-56.233	0	-21.876	-25.600	-25.600
32	Kwijtschelding in bel.opbrengst	-87.973	-87.973	0	0	0	0
33	OZB-verhoging extra 2,75%	-251.000	-197.214	0	-26.788	-53.786	-53.786
34	Verhoging huur pand De Boog	-3.000	0	-1.000	-2.000	-3.000	-3.000
35	Kostendekkendheid weekmarkt	-690	-690	0	0	0	0
36	BMW-samenwerking	0	0	0	0	0	0
37	Inkoopsamenwerking/Organisatie	-305.000	-61.000	-49.000	-129.000	-234.000	-244.000
39	Toekomst Beheer & Onderhoud	0	0	0	0	0	0
40	minder tractie i.v.m. fte-aanpassing	-8.000	-8.000	0	0	0	0
41	Abonnementenbeheer	-10.000	-10.000	0	0	0	0
42	Duurzaam kopieerbeleid	-1.000	-1.000	0	0	0	0
43	Openbare verlichting	-2.000	-2.000	0	0	0	0
44	Onderhoud geluidmeter	-2.969	-2.969	0	0	0	0
45	Onderh.sportveld Den Andel	-1.000	-1.000	0	0	0	0
46	Jumelage	-1.800	-1.800	0	0	0	0
47	Rekenkamercommissie	-14.000	-14.000	0	0	0	0
48	Trouwen in gemeentehuis	-3.100	-3.100	0	0	0	0
50	Verkoop aula Winsum	-6.226	-6.226	0	0	0	0
52	Kleedaccomm.sportvelden	-69.309	-11.903	0	-47.721	-57.406	-57.406
53	Muziektempel Winsum	-1.541	0	-1.541	-1.541	-1.541	-1.541
54	Carillon Baflo	-3.631	-3.631	0	0	0	0
55	Onderhoud particul.begraafplaatsen	-5.000	-5.000	0	0	0	0
56	Breedtesport	-8.000	-8.000	0	0	0	0
57	Groninger Bedrijfslocaties	-2.519	-2.519	0	0	0	0
58	Hertenkamp	-1.194	-1.194	0	0	0	0
59	Volière Obergum-Noord	-1.600	0	-1.600	-1.600	-1.600	-1.600
60	Toren NH-Kerk te Baflo	-4.882	-4.882	0	0	0	0
Motie	Taakstellende verlaging	-80.000	-80.000	0	0	0	0

TOTAALtelling	-1.178.267	-741.334	-53.141	-280.526	-426.933	-436.933
----------------------	-------------------	-----------------	----------------	-----------------	-----------------	-----------------

Met kleurarceringen hebben wij aangegeven wat onze verwachtingen zijn omtrent de volledige realisatie van de bezuinigingstaakstelling van ruim € 1,1 miljoen. Onderstaand zullen wij ingaan op de oranje cellen in de kolom "Nog te realiseren" en de roze cellen in de kolom taakstelling 2015.

Nota begraven

De inventarisatie van de gravenadministratie alsmede van de invoering van lange tijd niet geheven rechten verloopt nog niet zoals gehoopt en verwacht. Daarnaast willen wij de nodige zorgvuldigheid betrachten in het invoeringstraject van nieuwe heffingen/maatregelen. In maart 2014 heeft uw raad

besloten om de inning van de verlengingskosten voor wat betreft het onderhoud uit te stellen. Hierdoor is de taakstelling voor het jaar 2014 dan ook doorgeschoven naar het jaar 2015. In de bestuursrapportage 2014-1 wordt voorgesteld de raming voor het jaar incidenteel hiermee te verlagen.

Verhoging huur pand De Boog

Aan dit voorstel is nog geen uitvoering gegeven. Het is de bedoeling dat o.a. dit onderwerp wordt meegenomen in de bestuursopdracht accommodatiebeleid om dit onderwerp wat breder te trekken dan het louter te betrekken op dit pand. De verwachting is dat dit bedrag dit jaar niet wordt gehaald.

Invulling inkoop samenwerking

De taakstelling is al voor een deel ingevuld. Er staat voor het jaar 2017 nog een bedrag open van € 99.000,-. Wij verwachten dat we het nog openstaande bedrag voor het jaar 2014 jaar nog gaan invullen. Op het gebied van de openbare verlichting verwachten we voor het jaar 2014 een voordeel van 25.000 en voor het jaar 2015 e.v. een bedrag van € 40.000 min of meer al zeker te kunnen inboeken.

Daarnaast is in de bestuursrapportage 2014-1 volledige invulling gegeven aan de bezuinigingstaakstelling op het gebied van organisatie en management. Deze taakstelling was € 175.000 groot. Deze realisatie heeft plaats gevonden door het schrappen van vacatures. Het gerealiseerde bedrag is nog niet meegenomen onder het gerealiseerde bedrag van 2014, maar wordt incidenteel ingezet om de uitvoering van werkzaamheden doorgang te laten vinden. De taakstelling is/wordt structureel volledig ingevuld.

Uitgewerkt in een tabel ziet dit er als volgt uit:

Opbouw bedragen Inkoop samenwerking en Organisatie				
	2014	2015	2016	2017
Taakstelling:				
- Formatie	0	-30.000	-100.000	-100.000
- Management	-30.000	-50.000	-75.000	-75.000
- Inkoop	-80.000	-110.000	-120.000	-130.000
Totaal Taakstelling	-110.000	-190.000	-295.000	-305.000
INGEVULD Organisatie				
- Management (BeRap 2014-1)	30.000	30.000	30.000	30.000
INGEVULD Inkoop				
- wegenonderhoud (2012)	17.000	17.000	17.000	17.000
- accountantscontrole (2013)	14.000	14.000	14.000	14.000
Werkelijk ingevuld	61.000	61.000	61.000	61.000
Openstaande taakstelling 2014	-49.000	-129.000	-234.000	-244.000
In te vullen in 2014				
- Management (restant BeRap 2014-1)	0	20.000	45.000	45.000
- Formatie (BeRap 2014-1)	0	30.000	100.000	100.000
Niet ingevuld t/m BeRap 2014-1	-49.000	-79.000	-89.000	-99.000
Verwacht inkoopvoordeel 2014				
- Openbare verlichting	25.000	40.000	40.000	40.000
Totaal nog niet ingevuld	-24.000	-39.000	-49.000	-59.000

Sportaccommodaties

De voorbereidingen voor de invulling van de bezuinigingsopdracht worden in 2014 opgepakt en afgerond. De realisatie kan dan ook in 2015 gestalte krijgen, waarbij de eerste resultaten in 2014 al wel zijn ingeboekt, maar die hebben te maken met het afstoten van de oude (kleed-)accommodaties van de korfbal – en de hockeyclub in Winsum, en de opheffing van de voetbalvereniging in Adorp.

Muziektempel Winsum

De onderhandelingen over de verkoop van de muziektempel zijn in een ver gevorderd stadium. Wij verwachten dit jaar met een voorstel voor verkoop bij uw raad te komen.

Carillon Baflo

Het voornemen is dat de gemeentelijke inzet op het gebied van het onderhoud en het beheer van het carillon wordt gestaakt. Op dit moment moet dit project nog worden opgestart.

Volière Obergum-Noord

De gesprekken met de gebruikers van dit gebouwtje hebben er in geresulteerd dat de beide gebruikers geen interesse in overname van het gebouw hebben. Dit betekent dat wij nu voor de keuze staan om of de exploitatie van het gebouw zo laten als het is, of om afspraken te maken met de gebruikers over het stopzetten van het gebruik en de sloop van het gebouw.

Totaalbeeld

In het schema staat het totaalbeeld op € 1.178.267. Uiteindelijk verwachten we dit volledige bedrag in 2017 te kunnen realiseren. Hierbij moet worden aangetekend dat het raadsbesluit tot verlaging van de OZB-opbrengst van 3,5% naar structureel 2,75% in de taakstelling is aangepast. Tot en met 2014 is er een bedrag van € 741.000 gerealiseerd. Van het nog openstaande bedrag van € 437.000 is eigenlijk al een bedrag van € 40.000 (inkoop), € 145.000 (organisatie) en de belastingverhogingen (€ 79.000) ingevuld. Feitelijk resteert er nog een in te vullen bedrag van € 172.000. Dit bedrag bestaat nog uit:

Begraafrechten:	€ 50.000
Sport:	€ 57.000
Inkoop samenwerking:	€ 59.000; en
Kleine bezuinigingen	€ 7.000

Voor 2014 staat de taakstelling op ruim € 50.000. Dit bedrag zal in elk geval tot een bedrag van € 25.000 kunnen worden ingevuld door een inkoopvoordeel op het gebied van de openbare verlichting. Dit voordeel neemt in 2015 toe tot € 40.000 structureel. Er staat dan in 2014 nog een bedrag open van € 28.000,-.

Voor 2015 is de taakstelling (na aftrek van de ingevulde posten) nog zo'n € 142.000. Met name de onderdelen begraafrechten en sport vragen om een grote inspanning om deze taakstelling te halen.

De taakstelling groeit daarna verder door tot € 172.000,-.

4. Mei-circulaire 2014

Onderstaand ziet u in een samenvatting een overzicht van de financiële gevolgen van de meicirculaire met betrekking tot het Gemeentefonds voor onze gemeente. De verwerking van deze informatie heeft wat tijd gekost.

Samenvatting

Het netto verschil tussen deze meicirculaire 2014 en de voorgaande september circulaire 2013 (in casu de begrotingsramingen 2014 e.v.) is als volgt (2014: voordeel van € 25.458; 2015: voordeel van € 172.198, enz.):

Omschrijving	2014	2015	2016	2017	2018
Begroting 2014	-13.658.340	-12.820.629	-12.607.427	-12.490.516	-12.316.278
Nieuwe AU - mei-circulaire	-13.815.777	-18.234.980	-18.071.994	-17.800.433	-17.668.501
	-157.437	-5.414.351	-5.464.567	-5.309.917	-5.352.223
Invloed taakmutaties					
Ruimte stelpost loon/prijsstijging	0	175.165	175.165	175.165	175.165
Armoede en schuldenbeleid	48.669	72.356	66.193	67.480	68.265
Overhev. Buitenonderhoud scholen	0	-10.000	-17.200	-16.800	-16.400
E-boeken	0	-6.490	-7.336	-8.391	-9.544
Waterschapsverkiezingen	0	19.470	0	0	0
Individuele studietoelage	0	0	12.132	19.453	23.419
Uitvoeringskosten Participatiewet	0	0	7.867	13.250	18.501
RUD-taken VTH	59.860	59.860	59.860	59.860	68.586
WMO-2007	23.450	-338.487	-338.487	-338.487	-338.487
Decentralisatie AWBZ --> WMO	0	1.855.277	1.943.887	1.889.882	1.884.639
Decentralisatie Jeugdzorg	0	3.415.002	3.366.443	3.252.551	3.272.857
	131.979	5.242.153	5.268.524	5.113.963	5.147.001
Invloed op Begrotingspositie	-25.458	-172.198	-196.043	-195.954	-205.222

Toelichting

Deze meicirculaire omvat de totale gevolgen vanaf de september-circulaire (is dus incl. de informatieve december-circulaire) en dat is ook het peil van de ramingen in de actuele begroting 2014.

De uitkering van de gemeente stijgt met ingang van het jaar 2015 met ruim € 5 miljoen. Dit is vooral een gevolg van de 3 decentralisaties, waarvan overigens de gevolgen van 2 daarvan nog maar zijn meegenomen. De vergoeding voor de decentralisatie van de Participatiewet komt later. Deze extra vergoedingen worden natuurlijk gevolgd door uitgaven. Op dit moment gaan we uit van een budgettair neutrale invoering; dat wil zeggen dat we een uitgavenraming opnemen tot dezelfde omvang als de rijksvergoeding. Er zijn echter nog meer invloeden in onze gemeentefondsuitkering die gevolgen hebben voor onze uitgaven (de zogenaamde taakmutaties). Hierover later meer.

Deze circulaire wordt aangemerkt als één van de belangrijkste van de afgelopen decennia. Dat komt vooral door de instelling van het deelfonds sociaal domein als gevolg van de 3D-operatie. Het gemeentefonds krijgt daarmee in 2015 de volgende omvang:

Algemene uitkering	€ 14,931 miljard = 54%
Deelfonds sociaal domein	€ 10,363 miljard = 38%
Integratie- en decentralisatie-uitkeringen	€ 2,206 miljard = 8%
Totaal	€ 27,500 miljard.

Het is daarmee de vierde post op de rijksbegroting.

Deelfonds sociaal domein

Het deelfonds sociaal domein wordt voor een periode van 3 jaar ingesteld, in casu 2015 t/m 2017. Het bevat integratie-uitkeringen (IU's) ten behoeve van de nieuwe WMO, jeugdzorg en Participatiewet. In het kader van de integrale benadering van de doelgroepen kunnen de gelden ontschot worden ingezet. Terzake geldt een bestedingsplicht aan de taken, ofwel het geld van het deelfonds mag niet worden besteed aan de spreekwoordelijke lantaarnpalen. Bij onderbesteding is reservering mogelijk (in de eerste jaren verplicht). Monitoring op welke wijze gemeenten de gelden binnen het deelfonds besteden is mogelijk door de invoering van nieuwe functies in relatie tot dit deelfonds. Het deelfonds kent een eigen voeding en loopt dus niet mee in de normeringsmethodiek ('samen de trap op, samen de trap af'). Volgens de huidige planning worden de aanwezige gelden in 2018 overgeheveld naar de reguliere maatstaven van de zgn. algemene uitkering.

Van de WMO (voor de nieuwe taken macrobudget 2015: € 3,63 miljard) en Jeugdzorg (macrobudget 2015: € 3,868) waren eerder al voorlopige cijfers per gemeente bekend. Nu dus de definitieve. Voor beide IU's wordt nu nog gewerkt met een verdeelmodel op basis van historische kosten (werkelijke besteedde gelden in de afgelopen jaren voor de gemeente). Het objectieve model (op basis van bijv. aantal jongeren/ouderen in de gemeente) voor de nieuwe WMO wordt later bekend. De objectieve modellen worden van toepassing met ingang van 2016.

Helaas is de verdeling per gemeente van de integratie-uitkering Participatiewet (macrobudget 2,865 miljard) nog niet bekend. Dat wordt voorzien in de maand juni 2014. De Participatiewet kent de onderdelen Re-integratie (€ 2,256 miljard), WSW (€ 0,585 miljard) en nieuwe groepen participatie (€ 0,024 miljard).

De huidige WMO (voor o.a. huishoudelijke hulp en individuele verstrekkingen) vormt geen onderdeel van het deelfonds. Conform het regeerakkoord wordt met ingang van 2015 een korting toegepast van 40% ofwel € 465 miljoen. In 2014 zitten er nog gelden in opgenomen voor sociale wijkteams en compensatie voor chronisch zieken. Die gelden worden met ingang van 2015 wel overgeheveld naar het deelfonds, respectievelijk € 10 en € 216 miljoen.

Waar het straks bij de decentralisaties feitelijk om gaat is de ontwikkeling aan de kostenzijde van de begroting. Het geven van een prognose daarvan is op dit moment niet te geven. Het lijkt waarschijnlijk dat pas in de loop van het jaar 2015 hiervan een iets nauwkeuriger beeld zal ontstaan. In die zin zijn de decentralisaties op dit moment voor onze begrotingspositie slechts van administratieve betekenis. Voor de mensen die betrokken zijn bij de (voorbereiding van de) uitvoering heeft het uiteraard wel heel veel impact.

Toelichting op de taakmutaties

Stelpost loon- en prijsstijging

Jaarlijks wordt de gemeente via het gemeentefonds compensatie geboden voor de te verwachten loon- en prijsstijgingen. Voorshands hebben we van deze post het gemiddelde van de compensatie over de jaren 2015-2018 genomen. Bij het opstellen van de begroting kijken we naar onze eigen loonkosten. Het nadeel hiervan (werkgeverslasten loonkosten excl. eventuele mutaties formatie-omvang of nieuwe waarderingen) wordt in mindering gebracht op deze stelpost. Er resteert dan nog een bedrag voor prijsstijgingen. De stelpost wordt pas verdeeld als aangetoond wordt dat het reguliere budget onvoldoende is. Wij hanteren (de laatste jaren) niet meer het systeem dat alle hiervoor in aanmerking komende posten jaarlijks worden geïndexeerd. De ervaring van de laatste jaren is dat deze stelpost voldoende is.

Armoede en schuldenbeleid

Voor de intensivering van het armoede- en schuldenbeleid wordt voor 2014 een bedrag van € 70 miljoen beschikbaar gesteld. Voor de jaren 2015 en volgende wordt er nog € 20 miljoen aan toegevoegd, waardoor het surplus op € 90 komt. Op dit onderdeel is de ervaring van de laatste jaren dat het ons niet lukt om het beschikbare budget volledig te besteden. Het is dan de vraag of er (nog) teveel drempels zijn om een aanvraag in te dienen en/of dat we de mensen niet voldoende bereiken,

of dat het aantal in aanmerking komende huishoudens in Winsum kleiner is dan gemiddeld. Dit laatste lijkt niet waarschijnlijk.

Overheveling buitenonderhoud scholen

Met ingang van 1 januari 2015 gaat de verantwoordelijkheid voor buitenonderhoud en aanpassingen van schoolgebouwen voor primair onderwijs (po) en scholen voor speciaal onderwijs (so) over van de gemeenten naar de schoolbesturen. Om die reden wordt een bedrag uit de algemene uitkering overgeheveld naar de begroting van OCW. De schoolbesturen zullen de middelen voortaan ontvangen van het Ministerie van OCW. In principe zou deze korting op de gemeentefonds-uitkering gevolgd moeten worden door lagere lasten. In onze gemeentebegroting hebben wij alleen nog voor het jaar 2015 een investeringsbedrag opgenomen. Dit bedrag komt te vervallen. Daarnaast is het investeringsbedrag voor 2014 lager uitgekomen dan opgenomen in de huidige begroting. Eigenlijk hebben wij, qua lasten, in onze begroting al een voorschot genomen op deze overheveling. Deze werkelijk nog in te boeken voordelen zijn opgenomen in de tabel. Dat geeft bij lange na geen compensatie van de structurele korting op onze uitkering tot een bedrag van ruim € 100.000. Daarnaast zal in de toekomst nog wel wat te doen zijn over deze verschoven verantwoordelijkheid. In de vakpers wordt rekening gehouden met interpretatieverschil over de definities. Is renovatie van een dak nu groot onderhoud (ten laste van de schoolbesturen) of is het instandhouding (ten laste van de gemeente)? Jurisprudentie zal duidelijkheid moeten geven. Verder is niet uit te sluiten dat schoolbesturen zullen vragen om een bruidsschat, ofwel de spaarbedragen in de reserves ten behoeve van dat groot onderhoud.

E-boeken

In 2011 is besloten om de inkoop van e-content door bibliotheken te centraliseren. Daarbij hoort ook een uitname uit de algemene uitkering, omdat de lokale bibliotheken deze taak niet meer uit gaan voeren. De uitname zal plaatsvinden per 2015, als de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen in werking treedt. Het is hierbij de vraag of wij deze korting op onze gemeentefondsuitkering laten volgen door een verlaging van de subsidie voor de bibliotheek. In deze opstelling zijn we daar wel van uitgegaan.

Waterschapsverkiezingen

Per 1 juli 2014 treedt de Wet aanpassing waterschapsverkiezingen in werking. Dit betekent dat de waterschapsverkiezingen in 2015 tegelijk met de verkiezingen voor de provinciale staten plaatsvinden. Gemeenten krijgen door de wetwijziging voor het eerst een rol bij het organiseren van de waterschapsverkiezingen. De toevoeging aan de algemene uitkering compenseert gemeenten voor de extra kosten als gevolg van de organisatie van gecombineerde verkiezingen.

Individuele studietoelage

In het kader van de Participatiewet is de individuele studietoelage geïntroduceerd. Het betreft een nieuwe vorm van aanvullende inkomensondersteuning voor bepaalde groepen studerenden. De gemeente toetst in het individuele geval of de student gelet op zijn persoonlijke omstandigheden met voltijdsarbeid niet in staat is het wettelijk minimumloon te verdienen. Andere voorwaarden zijn dat de student minimaal 18 jaar oud is, recht heeft op studiefinanciering of WTOS (Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten) en geen in aanmerking te nemen vermogen heeft. Gemeenten moeten zelf in een verordening vaststellen hoe hoog de individuele studietoelage is en hoe vaak die wordt verstrekt.

In de bedragen is een compensatie begrepen voor uitvoeringskosten. Deze compensatie bedraagt € 1 miljoen in 2015 en loopt via € 3 miljoen in 2016 en € 4 miljoen in 2017 op naar € 5 miljoen vanaf 2018.

Uitvoeringskosten Participatiewet

In het kader van de Participatiewet wordt vanaf 2015 de toegang tot de Wajong beperkt. Hierdoor zal de gemeentelijke doelgroep toenemen, omdat mensen met arbeidsvermogen - die bij ongewijzigd beleid onder de (financiële) verantwoordelijkheid van UWV zouden komen - vanaf 2015 onder de Participatiewet gaan vallen. Het kabinet voegt voor de uitvoeringskosten ten behoeve van de genoemde nieuwe doelgroep middelen toe aan de algemene uitkering. Voor de periode na 2019 geldt dat de omvang mede in het licht van de geleidelijke toename van de doelgroep Participatiewet integraal zal worden gezien binnen de dan geldende financieringssysteem.

Provinciale taken VTH (RUD)

Vanwege de overdracht van taken aan gemeenten op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) bij provinciale inrichtingen wordt voor de jaren 2014 tot en met 2017 een bedrag van € 40,758 miljoen en vanaf 2018 structureel € 46,700 miljoen aan het gemeentefonds toegevoegd. Deze gelden worden, conform de gemaakte afspraken bij de vorming van de RUD, volledig doorgesluisd naar de RUD van de provincie Groningen.

WMO-2007

Op basis van de afspraken met de VNG wordt de bestaande integratie-uitkering WMO jaarlijks geïndexeerd. Dit geeft een hoger bedrag in 2014. Aan de lastenkant verhogen wij hierdoor ook het budget WMO.

In het Regeerakkoord is opgenomen dat het budget voor huishoudelijke hulp in 2015 met € 975 miljoen wordt gekort. Deze korting is later verlaagd tot € 465 miljoen. Deze korting van uiteindelijk 40% geeft voor Winsum een nadeel van € 338.487,-. Voorshands gaan we deze korting volledig doorberekenen aan de huidige WMO-budgetten. In het jaar 2013 was er een overschot op dit budget van ruim € 250.000. Dit was echter een jaar zonder grote woningaanpassingen. Het is de vraag of we met de te nemen maatregelen de uitvoeringskosten binnen de nieuwe vergoedingen kunnen houden. Voordeel is dat we de afgelopen jaren een behoorlijke buffer (reserve = € 789.000) voor de uitvoering van de WMO hebben opgebouwd.

Decentralisatie AWBZ → WMO-2015

In 2015 worden de budgetten die samenhangen met de nieuwe taken behorend bij de Wmo 2015 verdeeld op grond van historische uitgaven. Dit betekent dat de budgetten worden gerelateerd aan een reconstructie van feitelijke uitgaven op gemeentelijk niveau. De budgetten samenhangend met beschermd wonen en opvang worden verdeeld over de centrumgemeenten.

Decentralisatie Jeugdzorg

De verdeling van het beschikbare budget Jeugdwet voor 2015 vindt plaats op basis van historische gegevens over het gebruik van jeugdhulp op gemeentelijk niveau (bron: SCP en Cebeon). De gegevens over aantallen cliënten per zorgvorm, zoals gebruikt voor de verdeling van het budget voor 2015, zijn beschikbaar via de jeugdmonitor/lokale jeugdspiegel van het CBS (jeugdmonitor.cbs.nl). Gemeenten kunnen er ten opzichte van de decembercirculaire 2013 niet meer dan 5% op achteruit gaan. Het totaalbedrag gemoeid met die garantie is € 17 miljoen. Dit bedrag wordt op de andere gemeenten 'verhaald' door een korting van 0,5% op hun totaalbudget. Gemeenten die door deze korting onder de 95% dreigen te zakken zijn weer op 95% gebracht.

Decentralisatie Participatiewet

Gemeenten ontvangen op dit moment van het Rijk budget om mensen met arbeidsvermogen naar werk toe te leiden: het Participatiebudget. Vanaf 1 januari 2015 gaat de Participatiewet in. Mensen met arbeidspotentieel kunnen niet meer de Wajong instromen en de Wsw wordt afgesloten voor nieuwe instroom. Vanaf 1 januari 2015 vallen de mensen met een arbeidsbeperking maar met arbeidsvermogen onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten. Als gevolg daarvan is vanaf 2015 een nieuw verdeelmodel noodzakelijk. Met de VNG is bestuurlijk overeenstemming bereikt over het nieuwe verdeelmodel Participatiebudget. Momenteel worden deze afspraken doorgerekend. Naar verwachting kunnen in de loop van juni de indicatieve bedragen aan de gemeenten bekend worden gemaakt.

Algemene mutaties

Het is een feit dat wij jaarlijks te maken krijgen met een aflopende uitkering. Dat heeft niet zo zeer te maken met kortingen op het gemeentefonds, maar meer met de verdeelsystematiek. In termen van het gemeentefonds: met de ontwikkeling van de uitkeringsbasis. In deze circulaire heeft ook de herijking van verdeelmaatstaven van het gemeentefonds voor invloeden (herverdeeleffecten) gezorgd.

Bij het begrip ontwikkeling van de uitkeringsbasis praten we over de mutaties van de landelijke aantallen inwoners, woonruimten, leerlingen, uitkeringsgerechtigden, WOZ-waarden enzovoort. In de veronderstelling dat het te verdelen bedrag (omvang gemeentefonds) niet toeneemt als de hoeveelheid stijgt, dan zou het bedrag per maatstaf (bijv. aantal inwoners) evenredig moeten dalen om uit te komen op de omvang van het gemeentefonds. Dat is een ingewikkelde methode en daarom wordt gekozen voor een eenvoudiger oplossing, namelijk een aanpassing (daling) van de uitkeringsfactor om weer op omvang van het gemeentefonds uit te komen. Gemeenten kunnen deze

korting op de algemeen werkende uitkeringsfactor goedmaken door evenredig aan het landelijke beeld te stijgen met de aantallen. Groeigemeenten lukt dat gemakkelijk, de plattelandsgemeenten moeten hier veelal een veer laten, om helemaal niet te spreken over krimpgemeenten. In deze circulaire is de cumulatieve daling van de uitkeringsfactor 75 punten in de jaren 2015 t/m 2019 op basis van de ontwikkeling van de uitkeringsbasis. Één punt daling betekent voor Winsum een nadeel van: ± € 8.800,-. Zouden we de situatie in Winsum volledig bevroren, dan betekent dit de komende jaren een achteruitgang van maar liefst € 660.000,-.

Natuurlijk staan we niet stil. We bouwen beperkt woningen, ook hier stijgt het aantal mensen met een uitkering, maar bijv. ons inwonertal loopt langzaam terug. Verder hebben ook wij te maken met ontgroening (minder jongeren) en vergrijzing (meer ouderen). Deze iets afwijkende ontwikkeling in Winsum ten opzichte van de landelijk geprognosticeerde gemiddelden heeft een negatief effect op onze algemene uitkering op de langere termijn.

Hiertegenover staat dat de omvang van het gemeentefonds gekoppeld is aan (een deel van) de rijksuitgaven. Als gevolg hiervan stijgt de omvang van het gemeentefonds de komende jaren. Dit veroorzaakt de per saldo iets gunstiger uitvallende uitkering voor onze gemeente. Het gaat echter snel om grote bedragen.

5. Financieel perspectief

5.1 Algemeen

In de aanbiedingsbrief behorende bij onze begroting 2014 zijn de volgende saldo gepresenteerd als zijnde onze begrotingspositie voor de jaren 2014-2017:

Omschrijving	2014	2015	2016	2017
Stand volgens vastgestelde Begroting 2014	204.376	-24.593	-37.096	1.438

Deze cijfers zijn overigens met inbegrip van de begrotingsbrief en dus ook incl. de verwerking van de september-circulaire met betrekking tot het gemeentefonds en een aantal bezuinigingsmaatregelen. Tijdens de begrotingsbehandeling heeft de gemeenteraad een tweetal amendementen aangenomen. Met de acceptatie van de amendementen ziet onze begrotingspositie er als volgt uit:

Omschrijving	2014	2015	2016	2017
Stand volgens vastgestelde Begroting 2014	204.376	-24.593	-37.096	1.438

Aanpassingen raad 2013-11-07

Verlaging bijstandslasten (amendement 2)	50.000	50.000	50.000	50.000
Verlaging OZB (amendement 3)	-17.040	-17.593	-18.164	-18.753
Stand volgens de laatste besluitvorming	237.336	7.814	-5.260	32.685

Omschrijving	2014	2015	2016	2017
Stand van de financiële positie	237.336	7.814	-5.260	32.685

Uw raad heeft in december 2013 de 2^e bestuursrapportage 2013 vastgesteld. In deze rapportage hadden een aantal mutaties structurele gevolgen (€ 7.000 positief). Inmiddels is de concept-jaarrekening 2013 door ons college voorlopig vastgesteld. Ook vanuit de jaarrekening komen een aantal structurele afwijkingen naar voren welke alvast in dit overzicht zullen meenemen:

Omschrijving	2014	2015	2016	2017
Stand van de financiële positie	237.336	7.814	-5.260	32.685
Structurele wijzigingen BeRap 2013-2	7.000	7.000	7.000	7.000
Struct. mutaties vanuit Jaarrekening 2013	17.000	17.000	17.000	17.000
Nieuwe stand van de financiële positie	261.336	31.814	18.740	56.685

Besluitpunt 3 : Verwerken structurele gevolgen 2^e bestuursrapportage 2013

Voorgesteld wordt de structurele gevolgen van de 2^e bestuursrapportage 2013 te verwerken in de begroting 2014.

Besluitpunt 4 : Verwerken structurele gevolgen jaarrekening 2013

Voorgesteld wordt de structurele gevolgen die voortvloeien uit de jaarrekening 2013 te verwerken in de begroting 2014.

Tot slot de financiële vertaling van de vaststelling van de 1^e bestuursrapportage 2014. Zoals de laatste jaren gebruikelijk nemen we deze mee in de Kadernota om hiermee een integrale afweging te kunnen maken bij de beoordeling van de financiële consequenties.

Omschrijving	2014	2015	2016	2017
Stand van de financiële positie	261.336	31.814	18.740	56.685

Overige besluitvorming

Bestuursrapportage 2014-1 - incidenteel	-68.000			
Bestuursrapportage 2014-1 - structureel	4.000	4.000	4.000	4.000
Nieuwe stand van de financiële positie	197.336	35.814	22.740	60.685

Besluitpunt 5 : Verwerken financiële gevolgen 1^e bestuursrapportage 2014

Voorgesteld wordt de financiële gevolgen voor het jaar 2014 die voortvloeien uit de 1^e bestuursrapportage 2014 te verwerken in de begroting 2014.

In hoofdstuk 4 hebben we de meicirculaire opgenomen. De gevolgen van deze meicirculaire voor de begrotingspositie zijn als volgt:

Omschrijving	2014	2015	2016	2017
Stand van de financiële positie	197.336	35.814	22.740	60.685
Mutatie gemeentefonds	157.437	5.414.351	5.464.567	5.309.917
Mutatie gemeentefonds	157.437	5.414.351	5.464.567	5.309.917
Taakmutaties				
Ruimte stelpost loon/prijsstijging	0	-175.165	-175.165	-175.165
Armoede en schuldenbeleid	-48.669	-72.356	-66.193	-67.480
Overhev. Buitenonderhoud scholen	0	10.000	17.200	16.800
E-boeken	0	6.490	7.336	8.391
Waterschapsverkiezingen	0	-19.470	0	0
Individuele studietoelage	0	0	-12.132	-19.453
Uitvoeringskosten Participatiewet	0	0	-7.867	-13.250
RUD-taken VTH	-59.860	-59.860	-59.860	-59.860
WMO-2007	-23.450	338.487	338.487	338.487
Decentralisatie-uitkeringen				
Decentralisatie AWBZ --> WMO	0	-1.855.277	-1.943.887	-1.889.882
Decentralisatie Jeugdzorg	0	-3.415.002	-3.366.443	-3.252.551
Netto resultaat Mei-circulaire	25.458	172.198	196.043	195.954
Nieuwe stand van de financiële positie	262.794	180.012	190.783	228.639

Besluitpunt 6 : Verwerken meicirculaire 2014

Voorgesteld wordt de financiële gevolgen van de meicirculaire voor het gemeentefonds te verwerken in zowel de begroting 2014 als in de conceptbegroting 2015.

6. Nieuwe voorstellen

Hoewel deze kadernota beleidsarm is, worden op een 2-tal terreinen noodzakelijke nieuwe voorstellen ingediend. Samengevat gaat het om de volgende voorstellen c.q. financiële consequenties:

Nr	Onderwerp	Deel- prgr.	Financiële gevolgen				
			2014	2015	2016	2017	2018
1	Uitvoering advies sportbeleid	2.6	20.000	0	0	0	0
2	Automatisering: BMW-ICT	Bedr.	52.299	114.069	89.784	87.254	66.772
Totaalbedragen			72.299	114.069	89.784	87.254	66.772

Hieronder treft u een nadere toelichting per voorstel aan.

1. Tijdelijke formatie i.v.m. uitvoeren sportnota

Op 17 december 2013 heeft de gemeenteraad ingestemd met de beslispunten uit de "Adviesnotitie Sportbeleid", behorende bij de Sportnota 2013-2020 gemeente Winsum.

Het beleid is uitgewerkt in een aantal acties die (gedeeltelijk) nog ter hand moeten worden genomen. Onderwerpen als huurtarieven, de zogenaamde "lappendeken" in eigendoms- en beheerafspraken, het zwembad als belangrijke voorziening én kostenpost en de instandhouding van gymzaal Ezinge vragen nadere uitwerking. Dit zijn dusdanig specialistische onderwerpen dat het nodig is, hiervoor geschikte expertise (knowhow) in te huren.

Kosten: De inhuur van expertise op dit gebied kost incidenteel € 20.000 in 2014.

Besluitpunt 7 : Aanstellen tijdelijke formatie i.v.m. uitvoeren sportnota

Voorgesteld wordt voor het jaar 2014 de formatie tijdelijk uit te breiden voor de uitwerking van een aantal acties vanuit de sportnota. De kosten hiervan bedragen voor 2014 € 20.000

2. Bedrijfsvoering – automatisering BMW-ICT

Nieuwe investeringen

De afgelopen jaren hebben in het teken gestaan van de samenvoeging van de BMW-ICT-afdelingen en de migratie. Daarbij zijn de softwarepakketten op elkaar afgestemd en is de aandacht vooral gericht geweest op de kantoorautomatisering (Officepakketten). Nu breekt een cyclus aan van vervanging van verouderde software en het investeren in nieuwe ontwikkelingen, zoals ict-voorzieningen voor de decentralisaties en de doorontwikkeling van het klantgericht werken en de verbetering van de dienstverlening. Een samenvatting van de financiële gevolgen ziet er als volgt uit:

Bedragen x 1.000 euro rente:						
Investering/activiteit	Invest.	2014	2015	2016	2017	2018
	bedrag					
	* 1.000					
Samenvatting meerkosten						
Infrastructuur en beheer	0,0	8,0	13,9	13,9	13,5	5,1
Verbetering v/d dienstverlening	68,8	22,0	45,4	46,8	46,2	43,1
Wettelijke verplichtingen	52,0	4,8	37,6	38,5	37,9	32,9
Optimalisatie bedrijfsvoering	135,0	46,6	51,9	46,0	44,8	15,6
Decentralisaties	56,5	0,0	24,1	25,8	25,3	24,7
Personele inzet	0,0	20,0	20,0	0,0	0,0	0,0
Aanwezige/aan te wijzen dekking	-100,0	-49,0	-78,9	-81,3	-80,5	-54,7
Totale meerkosten Winsum	212,3	52,3	114,1	89,8	87,3	66,8

Per onderdeel geven wij u onderstaand een korte toelichting op dit programma:

A. Investerings in de ICT-infrastructuur en -beheer

In de basis ICT-voorzieningen dienen de volgende investeringen gedaan te worden:

1. Uitbreiding licenties
 - a. Het Nieuwe Werken
 - b. Licenties Microsoft
2. Hardware investeringen
 - a. Optimaliseren opschonen storage
 - b. Vervanging desktops/laptops
 - c. VMWare onderhoud en upgrade
3. Opstellen informatie beveiligingsplan

Toelichting

Het aantal medewerkers dat gebruik wil maken van de thuiswerkfaciliteit breidt zich gestaag uit. Het aantal licenties dat daarvoor nodig is, dient de komende jaren uitgebreid te worden. Dat zelfde geldt voor de Microsoft licenties. De toename van het gebruik van tablets, laptops en smartphones heeft tot gevolg dat het aantal licenties uitgebreid moeten worden.

In de hardware zijn investeringen nodig om de opslagcapaciteit uit te breiden. Ook een aantal desktops en laptops dienen vervangen te worden. De meeste laptops zijn ouder dan zes jaar en draaien nog op Windows XP..

B. Investerings in verbetering van de dienstverlening

Op het gebied van de verbetering van de dienstverlening staan de volgende investeringen op het programma:

4. Kennisbank
5. Aansluiting berichtenbox Mijn Overheid
6. Prefill digitale formulieren
7. Invoering E-Herkenning
8. App ten behoeve intake zorgconsulenten
9. Vervanging telefooncentrale
10. Vervanging Geovisia (o.a. bomeninspecties)
11. Invoering digitaal factureren
12. Invoering Mijn Overheid – Lopende zaken
13. Afspraken digitale winkel
14. Geïntegreerde oplossing KCC

Toelichting

In ons streven om de dienstverlening aan onze inwoners te verbeteren willen we vooral de digitale mogelijkheden benutten. De aanschaf van een Kennisbank waarin 2000 vraag-antwoordcombinaties worden opgenomen, heeft tot doel dat de burger daar eerst zelf het antwoord op zijn vraag kan vinden. Ook willen wij de mogelijkheid bieden dat burgers zelf digitaal een afspraak met de gemeente kunnen maken.

We willen onze burgers zoveel mogelijk direct een antwoord op de door hun gestelde vragen geven. Daarvoor is een geïntegreerde ICT-oplossing waarbij de informatie uit diverse systemen bij elkaar komt, een investering die een snelle beantwoording ten goede komt.

De telefooncentrale is niet meer van deze tijd. Met de huidige centrale is de registratie van klantcontacten niet mogelijk en de medewerkers kunnen alleen gebruik maken van vaste toestellen. Een nieuwe centrale vergroot de bereikbaarheid van de medewerkers.

Een aantal andere van de hierboven genoemde investeringen (Mijn Overheid) hebben betrekking op de ontwikkeling van de (lokale) overheid op basis van het Nationaal Uitvoeringsplan (NUP)..

C. Wettelijke verplichtingen

Op grond van wettelijke verplichtingen zijn de volgende investeringen noodzakelijk:

15. Operatie BRP
16. Aansluiting nieuw Handelsregister
17. Koppeling Squit (omgevingsvergunningen) aan basisregistraties
18. Vervanging van de BAG-applicatie

Toelichting

De hierboven genoemde investeringen hebben vooral betrekking op de basisregistraties.

D. Optimalisatie bedrijfsvoering

Ter optimalisatie van de bedrijfsvoering zijn de volgende efficiency-investeringen nodig:

19. Aanschaf gravenadministratie
20. Software planning B&O
21. Aanschaf telemetriesysteem rioolgemalen
22. Implementeren riobase
23. Digitalisering dossiers omgevingsvergunningen
24. Verbeteren toegang BMW-netwerk
25. Aanschaf PDF-printer
26. Zaakgericht werken
27. Software subsidies
28. Software verhuur sportaccommodaties
29. Digitale Lange Termijn Agenda
30. Aanschaf DTP-programma

Toelichting

De meeste van de hierboven genoemde investeringen zijn vervangingsinvesteringen. De nrs. 21 en 22 zijn een direct gevolg van de noodzaak om te investeren in ICT-oplossingen om de te realiseren bezuinigingen in de waterketen mogelijk te maken.

Een belangrijke investering is de aanschaf van een Zaaksysteem waarmee het mogelijk wordt om klant- en werkprocessen digitaal te volgen.

E. Investeringen ten behoeve de 3-Decentralisaties

De overdracht van de taken die voortvloeien uit de zogenaamde 3-D's vragen ook qua uitvoering de nodige inspanningen. Noodzakelijke investeringen zijn:

31. Infvoorziening 3-Decentralisaties
32. Software t.b.v. het Werkplein BMW-E-Ability
33. Migratie Onderwijs naar WIZ

F. Personele inzet (tijdelijk)

34. Inhuur personeel derden

Getracht wordt om zoveel mogelijk investeringen met eigen personeel uit te voeren. Echter, voor een aantal grote projecten zoals de ICT rond de decentralisaties wordt zoveel ondersteuning gevraagd dat geen tijd over blijft om andere projecten te begeleiden.

Om alle gewenste en reguliere taken/projecten in goede banen te kunnen leiden heeft I&A BMW een analyse uitgevoerd omtrent de benodigde capaciteit. Er is een 'klussenlijst' opgesteld waaruit blijkt dat voor de jaren 2014 en 2015 extra inhuur nodig is.

Deze extra inhuur betekent voor Winsum een bedrag van € 20.000. Hiervoor is in de voorstellen een post inhuur derden opgenomen.

G. Aanwezige c.q. aan te wijzen dekking

- 35. Bijdrage I&A-samenwerking
- 36. ELO-budget
- 37. Rijksvergoeding 3-Decentralisaties
- 38. Aanschaf zaaksysteem

Motivatie

Op basis van bijgestelde begroting van de gezamenlijke I&A-afdeling van de BMW-gemeenten kan onze bijdrage hierin structureel worden verlaagd. Deze verlaging is gebaseerd op de huidige kosten en het huidige aanbod.

Al jaren wordt er in de gemeentelijke begroting een bedrag meegenomen dat bedoeld is voor de vervanging van de BRP (Basisadministratie Registratie Personen). De kosten van deze vervanging kunnen volledig worden gedekt uit dit budget.

In de te ontvangen rijksvergoeding voor de 3 decentralisaties is ook een component (3%) opgenomen ter compensatie van de uitvoeringskosten. Deze uitvoeringskosten hebben vooral ook te maken met personele inzet, maar ook automatiseringskosten maken hier onderdeel van uit. Hoewel wij op dit moment geen zicht hebben op de uitvoeringskosten, maar wij wel hebben besloten deze decentralisaties in principe kostenneutraal in onze begroting op te nemen, stellen wij voor deze lasten te dekken vanuit het nieuwe budget.

Voorgesteld wordt in het jaar 2014 een investeringsbedrag van bruto € 312.300,- beschikbaar te stellen voor specifiek voor de gemeente Winsum aan te schaffen software. In de kadernota 2012 is een bedrag voor het zaaksysteem opgenomen van € 100.000, maar dit bedrag is nog niet beschikbaar gesteld. Voorgesteld wordt dit bedrag in 4 jaar (afschrijvingstermijn) in bedragen van € 25.000 per jaar in te zetten ter dekking van deze (hogere) kosten. Daarnaast is in de raming voor onvoorziene uitgaven (ook besluit kadernota 2012) nog een structureel bedrag van € 15.000 opgenomen dat nu structureel kan worden ingezet.

Voor een specificatie van de volledige opbouw van de bedragen + een toelichting wordt verwezen naar de bijlage.

Besluitpunt 8 : Investerings ICT-BMW

Voorgesteld wordt voor het jaar 2014 een investeringsbedrag van € 312.300,- beschikbaar te stellen conform de in bijlage 1 opgenomen investeringsspecificatie ten behoeve van een aantal noodzakelijke investeringen op het terrein van automatisering.

Besluitpunt 9 : Structurele lasten ICT-BMW

Voorgesteld wordt de structurele lasten (zowel kapitaallasten als overige exploitatielasten) overeenkomstig de bijlage 1 op te nemen in zowel de begroting 2014 als in de conceptbegroting 2015.

Besluitpunt 10 : Dekkingsplan BMW-ICT

Voorgesteld wordt te besluiten het dekkingsplan voor een deel van de meerkosten in zowel de begroting 2014 als in de conceptbegroting 2015 overeenkomstig het in bijlage 1 opgenomen schema op te nemen.

Voor onze begrotingspositie hebben deze nieuwe voorstellen de volgende invloed:

Omschrijving	2014	2015	2016	2017
Stand van de financiële positie	262.794	180.012	190.783	228.639
Samenvatting nieuwe voorstellen				
Uitvoering advies sportbeleid	-20.000	0	0	0
Automatisering: BMW-ICT	-52.129	-114.069	-89.784	-87.254
Invloed nieuwe voorstellen	-72.129	-114.069	-89.784	-87.254
Nieuwe stand van de financiële positie	190.665	65.943	100.999	141.385

Nog zonder nieuw beleid kleurt onze begrotingspositie zowel in het lopende jaar 2014 als in alle meerjarenschijven groen.

7. Financiële kaders voor programmabegroting 2015

In dit hoofdstuk zijn de richtlijnen en uitgangspunten opgenomen met een

- a) technisch administratief karakter en richtlijnen; en uitgangspunten die een meer
- b) beleidsmatig karakter hebben.

Richtlijnen en uitgangspunten

De kaders hebben betrekking op zowel de budgettaire als de vermogenspositie. De financiële kaders zijn onder meer vastgelegd in de 'Verordening op de uitgangspunten voor het financieel beleid, alsmede de regels voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Winsum'.

Voor de opstelling van de begroting en meerjarenramingen gaat het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) uit van een sluitend perspectief. Om tot een sluitend perspectief te komen zijn keuzes onvermijdbaar. Om tot een goede afweging en besluitvorming te kunnen komen wordt voor de opstelling van de Kadernota en de Begroting een aantal richtlijnen en uitgangspunten geformuleerd. Deze worden door de organisatie gehanteerd bij het aanreiken van de noodzakelijke gegevens.

a) Richtlijnen en uitgangspunten met een technisch/administratief karakter

Looncompensatie

In principe wordt, voor de raming van de loonontwikkeling 2015, de laatst vastgestelde cao als basis voor de berekeningen gehanteerd. Dit betreft echter voor de gemeenteambtenaren een cao met een geldingsduur tot en met 31-12-2012. Dat maakt dat het lastig is om een juiste raming op te stellen. Het verschil tussen wat werkgevers bieden en werknemers vragen blijft onverminderd groot. Voor de begroting 2015 gaan we uit van het laatst vastgestelde cao-loon van 2012 met daarop een stijging in verband met de werkelijke periodieke verhogingen, een te verwachten loonstijging van 0,5% over de jaren 2013 en 2014 (is ooit bod geweest van de werkgevers) en met voor het jaar 2015 een verhoging van het percentage zoals dat wordt genoemd in de meicirculaire. Wij verwachten verder dat de komende maanden meer informatie bekend wordt van de pensioenpremies voor het jaar 2015. Door de verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd kan de jaarlijkse premie iets worden verlaagd. Verder is onze verwachting dat de herstelpremie (verhoging pensioenpremie met 3% i.v.m. dekkingsgraad) met ingang van 2015 gaat vervallen. Dit heeft voor zowel werkgevers als werknemers positieve gevolgen. Het is mogelijk dat beide zaken (cao en pensioenpremies) in combinatie met elkaar kunnen worden opgelost.

Prijscompensatie

Voor de samenstelling van de begroting 2015 stellen wij voor om bij de ramingen uit te gaan van een prijsontwikkeling van 0% voor zowel de exploitatie als bij investeringen. Dit betekent dat er feitelijk een bezuiniging plaatsvindt op de budgetten. Immers, de prijsstijgingen worden niet gecompenseerd door een verhoging van de budgetten.

Over de jaren 2012, 2013 en 2014 is de inflatiecorrectie op de gemeentelijke budgetten niet/zeer beperkt toegepast. In verband met de onzekerheden over de ontwikkelingen ten aanzien van aanvullende rijksbezuinigingen zijn wij van plan om ook voor 2015 de nullijn te hanteren. Wel zullen wij de geboden compensatie via het gemeentefonds als stelpost opnemen ter dekking van eventuele noodzakelijke ramingsaanpassingen. In de begroting 2015 wordt met betrekking tot de ramingen voor de gemeentelijke belastingen en heffingen rekening gehouden met de eerdere besluitvorming (bijv. OZB-verhoging van 2,75%).

Subsidies en bijdragen

Subsidies en bijdragen aan derden worden jaarlijks geraamd op basis van bestaande subsidies met een prijsindex van 0 %. Voor de gesubsidieerde instellingen kan daar waar sprake is van het onderdeel looncomponent en voor zover er al geen afzonderlijke individuele afspraken zijn gemaakt worden uitgegaan van de cao.

Energieheffingen

Met een verhoging van de tarieven van energie wordt rekening gehouden met een stijging van 0%.

Algemene uitkering

De raming algemene uitkering uit het gemeentefonds wordt gebaseerd op de laatst bekende circulaire van het Rijk. Het in deze circulaire opgenomen bedrag ter compensatie van gestegen prijzen wordt als stelpost in de begroting opgenomen.

Raming aantal inwoners, woonruimten en WWB-ers

Het aantal inwoners en woonruimten wordt bepaald aan de hand van de laatst bekende gegevens en aangepast aan autonome ontwikkelingen.

Raming aantal inwoners: (werkelijk aantal 01-01-2014: 13.894)

1 januari 2015 een inwoneraantal van 13.880

1 januari 2016 een inwoneraantal van 13.860

1 januari 2017 een inwoneraantal van 13.840

1 januari 2018 een inwoneraantal van 13.820

Raming toename woningen: (werkelijk aantal 01-01-2014: 6.137)

1 januari 2015 toename van 20 ten opzichte van 1 januari 2014

1 januari 2016 toename van 20 ten opzichte van 1 januari 2015

1 januari 2017 toename van 20 ten opzichte van 1 januari 2016

1 januari 2018 toename van 20 ten opzichte van 1 januari 2017

Raming aantal Bijstandsontvangers: (werkelijk aantal 01-01-2014: 300)

1 januari 2015 een aantal van 315

1 januari 2016 een aantal van 325

1 januari 2017 een aantal van 335

1 januari 2018 een aantal van 342

Belastingen, heffingen en rechten

Algemeen

In de begroting 2015 en het meerjarenperspectief tot en met 2018 is rekening gehouden met een tariefstijging van 2,75% ten aanzien van de opbrengst van de onroerende zaakbelastingen. Vanuit de sportnota worden voorstellen gedaan op het gebied verhuur van gemeentelijke sportaccommodaties. Het gaat daarbij om zowel binnen- als buitensportaccommodaties en het zwembad. Ook voor wat betreft de verhuur van overige accommodaties zullen wij de huren aanpassen waar dat kan. Dit kader houden we vast voor 2015. Wij hebben geen redenen om het ingezette beleid te heroverwegen.

Wet Waardering Onroerende Zaken (wet W.O.Z.).

Sinds het belastingjaar 2008 vinden de hertaxaties jaarlijks plaats. Met waardepeildatum 1 januari 2013 zijn de OZB-aanslagen voor 2014 opgelegd. Uitgangspunt is dat, ondanks de gewijzigde waarden van het onroerend goed, sprake is van een gelijkblijvende belastingopbrengst. Door de Raad in november 2013 het besluit genomen om de OZB-opbrengst voor 2014 en de hierna volgende jaren te laten stijgen met een percentage van 2,75%. Dit percentage komt overeen met de door het rijk vastgestelde macronorm van 2,75%. In onze meerjarenschijven is deze periode van een jaarlijkse stijging doorgetrokken tot en met het jaar 2018. Uiteraard blijft het zo dat de gemeenteraad bij de jaarlijkse vaststelling van de belastingverordeningen de bevoegdheid heeft om, zo daar reden voor is, daarvan af te wijken.

Afvalstoffenheffing

In 2013 zijn we gestart met DifTar. We hebben gezien dat zowel de kosten als de opbrengsten fors achterliepen bij de oorspronkelijke ramingen (niet gebaseerd op DifTar). In de eerste helft van 2014

wordt het invoeringsjaar geëvalueerd. Ten tijde van het opstellen van de belastingvoorstellen voor het jaar 2015 zullen wij deze evaluatie uiteraard als basis gebruiken voor onze voorstellen voor het jaar 2015.

Rioolheffing

In 2014 zijn we gestart met het eerste uitvoeringsjaar van het nieuwe Waterbeleidsplan 2014-2018. Uitgangspunt hierbij is dat alleen wordt vervangen c.q. geïnvesteerd als dat werkelijk noodzakelijk is. De verwachting is dat de tarieven, gelet op de maximale kostendeckendheid van 100%, de komende jaren niet hoeven te stijgen.

Besluitpunt 11 : Begroting 2015 - uitgangspunten

Voorgesteld wordt om de bovenstaande uitgangspunten te hanteren bij het opmaken van de begroting 2015.

8. Wat staat er op de rol

Dankzij een vertraagde aanbieding van deze kadernota hebben wij de meicirculaire hierin nog kunnen opnemen. Verder zijn we bezig met een financiële vertaling van het coalitieprogramma in een collegeprogramma. Hierin zullen wij ingaan op alle opgaven waarvoor wij de komende 4 jaar zullen komen te staan. Te noemen zijn:

- Projecten uit de vastgestelde visies;
- Brede scholen;
- Gevolgen vanuit het collegeprogramma; en
- Overige ontwikkelingen

We hebben nu nog geen concreet beeld hoe wij deze voorstellen aan u zullen presenteren. Dat zou via een apart agendapunt kunnen, maar mogelijk integreren we dit in een uitgebreide begrotingsbrief bij de begroting 2015. Hierin kunnen we dan direct een integrale afweging opnemen tussen de financiële mogelijkheden en de lijst van mogelijk uit te voeren projecten. Samen met uw raad kunnen we dan komen tot uitvoeringslijst op basis van prioritering.

Overige onderwerpen

1. Inzicht in de werkelijke stand van de Algemene reserve

Al enige jaren wordt zeer regelmatig de algemene reserve c.q. een reserve aangewezen als dekking voor incidentele lasten. Niet altijd vindt de uitvoering van de incidentele kosten plaats in het jaar van besluitvorming. Niet zelden duurt het enige jaren voordat de uitvoerig werkelijk ter hand kan worden genomen. Gedurende die tijd blijft de geplande onttrekking onderdeel uitmaken van deze (algemene) reserve. Hierdoor wordt het inzicht in de werkelijke stand van deze reserve(s) vertroebeld; immers over een deel er van is al een besluit genomen.

Om dit inzicht wat aan te scherpen stellen wij voor een nieuwe reserve in het leven te roepen: Reserve onderhanden werk.

Op het moment dat besluitvorming plaats vindt van dekking van kosten vanuit een reserve, van welke reserve dan ook, dan wordt dat deel van die reserve direct overgeheveld naar de reserve onderhanden werk. Door direct na besluitvorming over een voorgenomen reserve-onttrekking die onttrekking ook daadwerkelijk te plegen en over te hevelen naar deze nieuwe reserve wordt het inzicht in de daadwerkelijke stand van de gebruikte dekkingsreserve vergroot. Bij uitvoering van een project kan de dekking zonder aanvullende raadsbesluiten plaats vinden. In de bestuursrapportages c.q. de jaarrekening wordt uiteraard wel inzicht geboden in de omvang en samenstelling van de reserve onderhanden werk. Daarnaast zal jaarlijks in de jaarrekening een specificatie worden gegeven van de mutaties van deze reserve.

Wij stellen u nu op de hoogte van ons voornemen. Wij hebben dit nog niet uitgewerkt. Als uw raad hiermee akkoord gaat, dan zullen wij bij de behandeling van de begroting 2015 hiervoor een voorstel voorbereiden.

Besluitpunt 12 : Instellen nieuwe Reserve onderhanden werk

Voorgesteld wordt om een nieuwe reserve Onderhanden werk in te stellen teneinde meer inzicht te krijgen in alle besluitvorming omtrent de inzet van reserves.

2. Omgang en omvang van de egalisatiereserve WWB I-deel

In oktober 2013 hebben wij u een notitie toegezonden over de voeding, omvang en de wijze van omgang met deze reserve. Afsproken is dat wij in deze kadernota 2014 hierover besluitvorming aan u zouden voorleggen.

Zijn er vanaf oktober 2013 nog ontwikkelingen geweest in dit verband?

Jazeker. In de jaarrekening 2013 hebben wij op basis van de oude afspraken met uw raad nog een storting gepleegd in deze reserve van bijna € 7 ton. De nieuwe reservestand komt hiermee op € 1,85 miljoen.

Verder wordt landelijk gesproken over een andere verdeling van het budget I-deel van de WWB. Hierbij wordt overigens verschil gemaakt tussen gemeenten met minder dan 15.000 inwoners en de ander gemeenten. Het budget van gemeenten met minder dan 15.000 inwoners blijft gebaseerd op (een vertraagde werking op basis van) historische cijfers. Dat is niet ongunstig. Staatssecretaris Klijnsma heeft al eens losgelaten dat “de nieuwe verdeling een aantal gemeenten voor een nieuwe en stevige uitdaging stelt”. Dat klinkt als: er zullen zich grote herverdeel-effecten voordoen. Daar hebben wij, als kleine gemeente, niet veel mee te maken. Onze risico's lijken, zolang wij een gemeente blijven beneden de 15.000 inwoners, redelijk beperkt, maar de daadwerkelijke financiële effecten zijn nog niet bekend. Daarom is een buffer gewenst.

In de notitie van oktober 2013 stonden de volgende voorstellen:

Op grond van bovenstaande wordt voorgesteld onderstaande te besluiten en mee te nemen in de kadernota 2014:

1. *Gezien de omvang van het toegekende budget voor 2013 en het voorlopige budget 2014 wordt voorgesteld het gemeentelijk aandeel in de bijstandslasten verder terug te brengen van € 150.000 naar € 100.000. Dit levert een structureel voordeel op van € 50.000 per jaar.*
2. *Indien aan het eind van het jaar het gemeentelijk aandeel lager is dan € 100.000 het voordeel niet te storten in de reserve maar het voordeel in de jaarrekening mee te nemen.*
3. *De reserve WWB niet verder te laten groeien.*

Punt 1 hebben wij overigens al verwerkt in de begroting 2014 en in ons meerjarenbeeld (begrotingsbrief 2014). Wij stellen u voor nu ook te besluiten tot de punten 2 en 3.

Besluitpunt 13 : Reserve WWB - omgang gemeentelijk aandeel per jaar

Voorgesteld wordt om het gemeentelijke aandeel in de bijstandslasten, in de situatie dat dit aandeel lager is dan € 100.000, dit voordeel niet te storten in de reserve.

Besluitpunt 14 : Reserve WWB - instellen plafond

Voorgesteld wordt om het plafond van de reserve inkomensdeel WWB vast te stellen op € 1,85 miljoen.

3 Instellen reserve deelfonds sociaal domein

Het deelfonds sociaal domein wordt voor een periode van 3 jaar ingesteld, in casu 2015 t/m 2017. Het bevat integratie-uitkeringen ten behoeve van de nieuwe WMO, jeugdzorg en Participatiewet. In het kader van de integrale benadering van de doelgroepen kunnen de gelden ontschot worden ingezet. Terzake geldt een bestedingsplicht aan de taken, ofwel het geld van het deelfonds mag niet worden besteed aan de spreekwoordelijke lantaarnpalen. De middelen zijn semi-geoormerkt (moeten binnen het sociaal deelfonds worden besteed). De bestedingen zullen de eerste 3 jaren worden gemonitord. Om dit monitoren inhoud te kunnen geven is het nodig voor deze 3 decentralisaties één nieuwe reserve deelfonds sociaal domein in te stellen.

Het WMO-2007 deel en het WWB-I-deel staan los van het deelfonds sociaal domein. Echter, we overwegen deze reserves te integreren met de nieuw in te stellen reserve. Zo creëren we een buffer voor mogelijke tekorten op het gebied van het deelfonds sociaal domein. We komen hier bij de begroting 2015 op terug.

Besluitpunt 15 : instellen Reserve deelfonds sociaal domein

Voorgesteld wordt om een nieuwe reserve deelfonds sociaal domein in te stellen; deze reserve heeft een directe relatie met de drie decentralisaties Jeugdzorg, WMO-2015 en Participatiewet.

4. Gevolgen van de inzet van reserves

In het coalitieprogramma 2014-2018 wordt er over gesproken om bij de eerstvolgende kadernota of begroting de plannen in lijn te brengen met de **vrij aanwendbare financiële reserves**.

Het is goed hierbij te bedenken dat deze term niet betekent dat er 'geld op de plank' ligt. Reserves zijn, in grote lijnen, eigenlijk het saldo tussen de boekwaarde van de gepleegde investeringen (bezittingen) en de restantheogte van de opgenomen geldleningen (schulden). Het is het deel van het gemeentelijke bezit dat niet met extern geld is gefinancierd. Het is (slechts) een administratief saldo en het heeft geen relatie met ons banksaldo. In theorie zou het zo kunnen zijn dat wij een reservestand hebben van zeg € 20 miljoen, maar debet (rood) staan bij de bank. Doordat wij onze reserves volledig hebben gebruikt als financieringsmiddel is de term "vrij aanwendbaar" wel van toepassing op het bestedingsdoel, maar is het aanwenden van deze reserve niet vrij van financiële gevolgen.

Voor elk bedrag die we uit de reserves gebruiken voor het doen van nieuwe investeringen welke we tegelijkertijd versneld kunnen afschrijven, moeten we een lening aantrekken. Momenteel ligt de rente op geldleningen vrij laag, ongeveer 2,75%. Gebruiken we bijvoorbeeld 5 miljoen uit onze reserves voor bepaalde investeringen, dan moeten we een lening aantrekken voor hetzelfde bedrag en dat betekent een structurele extra rentelast van € 137.500,- (2,75% van € 5 miljoen). Die ruimte moeten we zien te vinden in de meerjarenbegroting.

Een andere optie om structureel enige ruimte in de begroting te creëren is om investeringen (met maatschappelijk nut) die reeds in de begroting zijn opgenomen nog versneld te gaan afschrijven. Hierdoor vallen er afschrijvingslasten vrij. Bij de begroting 2015 zullen we inzichtelijk maken wat dit betekent en kan de raad over de wenselijkheid hiervan integraal een afweging maken.

Conclusie:

- Onze reserves zijn vrij aanwendbaar voor wat betreft het bestedingsdoel, maar niet (altijd) vrij aanwendbaar voor wat betreft de financiële gevolgen;
- De inzet van reserves voor het plegen van afwaardering van de balans (versneld afschrijven) kan ongestraft en biedt het voordeel van wegvallende afschrijvingslasten;
- De inzet van reserves voor de financiering van nieuwe projecten voorkomt dat er afschrijvingslasten moeten worden opgenomen in de begroting, maar er ontstaan wel rentelasten;

Investerings- en dekkingsplan BMW-ICT 2014 - 2018									
Bedragen x 1.000 euro rente:	4,0	%							
Investering/activiteit		Invest. jaar	Afschr. termijn	Invest. bedrag	2014	2015	2016	2017	2018
(*) I = Investering / S = structurele last				* 1.000					
(*)									
Infrastructuur en beheer									
Aanschaf licenties HNW	I	2014	4	10,0	2,5	2,8	2,7	2,6	
Aanschaf licenties Microsoft	I	2015	4	20,0		5,0	5,6	5,4	5,2
Optimaliseren/opschonen storage	I	2014	4	10,0	2,5	2,8	2,7	2,6	
Vervanging desktops	I	2014	4	30,0	7,5	8,4	8,1	7,8	
VMWare onderhoud en upgrade	I	2014	4	35,0	8,8	9,8	9,5	9,1	
Informatie Beveiligingsplan	I	2015	4	15,0		3,8	4,2	4,1	3,9
Informatie Beveiligingsplan	S	2015				4,5	4,5	4,5	4,5
Totale lasten Infrastructuur en beheer					21,3	37,1	37,3	36,1	13,6
Aandeel Winsum			37,43%		8,0	13,9	13,9	13,5	5,1
Verbetering v/d dienstverlening									
Kennisbank SDU	S	2014			9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
Aansluiting berichtenbox Mijn Overheid	S	2015				0,0	0,0	0,0	0,0
Prefill digitale formulieren	I	2014	1	3,5	3,5				
Prefill digitale formulieren	S	2014			1,1	2,1	2,1	2,1	2,1
Invoering E-herkenning	I	2014	1	4,3	4,3				
Invoering E-herkenning	S	2014			1,5	3,0	3,0	3,0	3,0
App tbv intake zorgconsulenten	I	2015				0,0	0,0	0,0	0,0
Vervanging telefooncentrale	I	2015	4	45,0		11,3	12,6	12,2	11,7
Vervanging telefooncentrale	S	2015				10,0	10,0	10,0	10,0
Vervanging Geovisia (o.a. bomeninspecties)	S	2014				0,0	0,0	0,0	0,0
Invoeren digitaal factureren	S	2015				0,0	0,0	0,0	0,0
invoering Mijn Overheid - Lopende zaken	S	2015				0,0	0,0	0,0	0,0
Afspraken digitale winkel	I	2015	4	6,0		1,5	1,7	1,6	1,6
Afspraken digitale winkel	S	2015				5,8	5,8	5,8	5,8
Geïntegreerde oplossing KCC	I	2014	4	10,0	2,5	2,8	2,7	2,6	
Totale lasten verbetering dienstverlening				68,8	21,8	45,4	46,8	46,2	43,1
Wettelijke verplichtingen									
Operatie BRP (voorm. GBA)	I	2015	4	23,0		5,8	6,4	6,2	6,0
Operatie BRP (voorm. GBA)	S	2015				18,0	18,0	18,0	18,0
Aansluiting nieuw handelsregister	I	2014	4	8,0	2,0	2,2	2,2	2,1	
Aansluiting nieuw handelsregister	S	2014			0,3	0,6	0,6	0,6	0,6
Koppeling Squit XO en Squit Ibis	I	2014	4	10,0	2,5	2,8	2,7	2,6	
Vervangen BAG-applicatie	I	2015	4	11,0		2,8	3,1	3,0	2,9
Vervangen BAG-applicatie	S	2015				5,5	5,5	5,5	5,5
Totale lasten Wettelijke verplichtingen				52,0	4,8	37,6	38,5	37,9	32,9
Optimalisatie bedrijfsvoering									
Aanschaf gravenadministratie	I	2014	4	12,0	3,0	3,4	3,2	3,1	
Aanschaf gravenadministratie	S	2014			0,8	1,5	1,5	1,5	1,5
Software planning B&O	I	2015	1	5,0		5,0			
Aanschaf telemetriesysteem rioolgemaal		2014			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Implementeren Riobase		2014			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Digitalisering dossiers Omgevingsverg.		2014			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Verbeteren toegang BMW-netwerk		2014			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Aanschaf PDF-printer	I	2014	1	2,0	2,0				
Extra systeem zaakgericht werken	S	2014			5,8	11,7	11,7	11,7	11,7
Systeem zaakgericht werken	I	2014	4	100,0	25,0	28,0	27,0	26,0	
Software subsidies	I	2014	1	5,0	5,0				
Software verhuur sportaccommodaties	I	2015	4	6,0		1,5	1,7	1,6	1,6
Software verhuur sportaccommodaties	S	2015				0,9	0,9	0,9	0,9
Digitale Lange Termijn-Planning		2015				0,0	0,0	0,0	0,0
Aanschaf DTP-programma	I	2014	1	5,0	5,0				
Totale lasten Optimalisering bedrijfsvoering				135,0	46,6	51,9	46,0	44,8	15,6

Rood = alleen afschrijving (1e jaar)

Blauw = 50% lasten ivm besluitvorming in juli 2014

Investerings- en dekkingsplan BMW-ICT 2 0 1 4 - 2 0 1 8									
Bedragen x 1.000 euro rente:	4,0	%							
Investering/activiteit		Invest.	Afschr.	Invest.	2014	2015	2016	2017	2018
		jaar	termijn	bedrag					
(*) I = Investering / S = structurele last				* 1.000					
	(*)								
Decentralisaties									
Infvoorziening 3 Decentralisaties	I	2015	4	25,0		6,3	7,0	6,8	6,5
Infvoorziening 3 Decentralisaties	S	2015				10,0	10,0	10,0	10,0
Uitv.org. Werkplein BMW-Ability	I	2015	4	25,0		6,3	7,0	6,8	6,5
Migratie Onderwijs naar WIZ	I	2015	4	6,5		1,6	1,8	1,8	1,7
Totale lasten 3 Decentralisaties				56,5	0,0	24,1	25,8	25,3	24,7
Personele inzet									
Inhuur personeel derden	I	2014			20,0	20,0			
Totale lasten personele inzet					20,0	20,0	0,0	0,0	0,0
Totale meerkosten Automatisering				312,3	101,1	192,9	171,0	167,7	121,4
Aanwezige/aan te wijzen dekking									
Bijdrage I&A-samenwerking (BeRap 2014-1)	S				-9,0	-9,0	-9,0	-9,0	-9,0
ELO-budget: BRP	I					-5,8	-6,4	-6,2	-6,0
Rijksvergoeding 3-Decentralisaties	S					-24,1	-25,8	-25,3	-24,7
Aanschaf zaaksysteem (Kadernota 2012)	S				-15,0	-15,0	-15,0	-15,0	-15,0
Aanschaf zaaksysteem (Kadernota 2012)	I	2014	4	-100,0	-25,0	-25,0	-25,0	-25,0	
Totale dekking				-100,0	-49,0	-78,9	-81,3	-80,5	-54,7
Totale meerkosten Automatisering					52,1	114,1	89,8	87,3	66,8

Rood = alleen afschrijving (1e jaar)

Blauw = 50% lasten ivm besluitvorming in juli 2014